

RAPORT Z MONITORINGU

PROGRAMU TELEWIZJI POLSKIEJ S.A. TVP2

NADANEGO W OKRESIE 10 – 16 LUTEGO 2017 ROKU

POD KĄTEM:

1. OCENY OFERTY PROGRAMOWEJ, W TYM SPOSOBU REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMOWYCH NADAWCY PUBLICZNEGO, OKREŚLONYCH W ART. 21 UST. 1 USTAWY Z DNIA 29 GRUDNIA 1992 R. O RADIOFONII I TELEWIZJI ORAZ W ROZPORZĄDZENIU KRRIT Z 27.04.2011 ROKU
2. STOPNIA REALIZACJI UZGODNIONYCH PRZEZ NADAWCĘ Z KRRIT PLANÓW PROGRAMOWYCH NA ROK 2017

CZĘŚĆ 2. – PUNKT D.

Na zlecenie
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
ZP/1/DMP/2017

Spis treści

Zakres i metodologia badania	2
Zakres i metodologia badania	2
Zakres.....	2
Metoda.....	2
Metodologia sumarycznej oceny jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych	2
D. Opisowa ocena jakości programu	21
Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia	23
Audycje informacyjne	23
Audycje publicystyczne	29

Zakres i metodologia badania

Zakres i metodologia badania

Zakres

Badanie objęło zawartość programu Telewizji Polskiej S.A. Program TVP2 nadanego w okresie od 10 do 16 lutego 2017 roku, a więc tygodniową próbę programu. Celem badania było dokonanie oceny jakości oferty programowej oraz sposobu realizowania planów programowych na rok 2017 uzgodnionych z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji.

Ocenie jakościowej zostały poddane także wyemitowane w badanym okresie audycje informacyjne i publicystyczne, w szczególności realizacja przez nadawcę wymagań wskazanych w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U.2016.639 ze zmianami) tj. zachowanie pluralizmu, bezstronności, wyważenia i niezależności.

Badana próba obejmowała łącznie 168 godzin nagranych programu.

Metoda

Metodologia sumarycznej oceny jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Załączniku nr 1 do umowy (rozdział II, p. II) raporty z analizy mają zawierać cztery części:

- Strukturę gatunkową programu (Część A)
- Opis zawartości programu (Część B)
- Opisową ocenę realizacji planów programowych (Część C)
- Opisową ocenę jakości analizowanego programu (Część D).

Ad. D

Na ocenę jakości programu składa się wiele czynników. Niektóre z nich mają charakter mierzalny a zatem całkowicie wolny od wady subiektywizmu. Większość czynników wpływających na jakość ma jednak charakter niewymierny, choć możliwy do oszacowania w ocenie jakościowej. Ta wieloczynnikowość oceny jakości programu powoduje potrzebę konstruowania narzędzi do jak najlepszego ujęcia i zdefiniowania podstawowych zmiennych wpływających na jakość programu i poszczególnych jego składowych. Zadanie to dotyczy przede wszystkim audycji informacyjnych i publicystycznych, które wprost, na mocy zapisów ustawy o rtv, muszą spełniać określone wymogi obiektywizmu, zawarte w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia.

Dodatkowym utrudnieniem w konstrukcji i operacjonalizacji metody oceny jakości programu jest brak obiektywnego wzorca, mogącego stanowić punkt odniesienia w analizie porównawczej. Badania prowadzone nad jakością przekazu medialnego, w tym te zlecane przez KRRiT, miały zwykle charakter analiz porównawczych, w których wybrana próba z korpusu audycji jednego typu obejmowała kilku nadawców¹. Analiza programów nadawcy publicznego sprowadzała się najczęściej do badań nad zmianą struktury gatunkowej programu².

¹ Por. badanie Macieja Mrozowskiego i Tatiany Papadiak—Kuligowskiej (Ekspertyza programów informacyjnych głównych wydań TVP1 Wiadomości, TVN Fakty, Polsat Wydarzenia z okresu 4.02.2016 r. do 11.02.2016 r.)

² Zob. Tomasz Mielczarek, Misja czy komercja – Ewolucja programu Telewizji Polskiej S.A., Zeszyty Prasoznawcze, vol. 56, nr 4, Kraków 2013, Tomasz Mielczarek, Telewizja Polska SA w latach 1994-1996, Zeszyty Prasoznawcze, nr 3/4, Kraków 1996, Maciej Mrozowski, Kultura w telewizji publicznej: dylematy misjonarza, Zeszyty Prasoznawcze, nr 3/4, Kraków 1996.

Trudność w skonstruowaniu narzędzia kompleksowej i obiektywnej oceny jakości programu, o której mowa powyżej polega na tym, że punktem odniesienia do analizy jakościowej programu powinien być jakiś modelowy zestaw cech składających się na idealny wzór z punktu widzenia cech założonych w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia. Taki archetypiczny wzór, idealny model, optymalny fenotyp nie istnieje. Analiza jakości programu w zakresie wypełniania przezeń misji jest więc przybliżeniem, polegającym na wyodrębnianiu wskaźników, możliwych do intersubiektywnego ich wyznaczania lub mierzenia. Następnie na przypisaniu tych wskaźników jako jednostek operacjonalizujących do czynników (najlepiej uzyskanych w starannej analizie czynnikowej), które są zdefiniowane jako elementy zakładanego efektu jakości programu. Zleceniodawca wskazał na zestaw czynników do oceny jakości audycji informacyjnych i publicystycznych, umożliwiając jednocześnie uzupełnienie tych zestawów o własne propozycje. Wykonawca korzystając z tej możliwości dodał zarówno nowe elementy oceny, jak i sformułował algorytm liczenia sumarycznej procentowej „miary obiektywizmu”.

W rezultacie do analizy jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych użyte zostały następujące zestawy czynników (w tabelach uwzględnione zostały także dodatkowe wskaźniki zaproponowane przez wykonawcę).

Audycje informacyjne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

a) Liczba przekazów w jednym wydaniu;
b) Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);
c) Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografię

(świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;
d) Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);
e) Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;
f) Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;
g) Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;
h) Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;
i) Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, niefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);
j) Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);
k) Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
l) Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)
m) Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)
n) Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)

Audycje publicystyczne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

a) Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;
b) Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);
c) Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);
d) Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;
e) Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);
f) Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;
g) Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;
h) Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
i) Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)
j) Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynniki te stanowią uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny

k) Obraz audycji na stronie internetowej stacji.

Współczynnik przystępności językowej zaproponowany jako jeden z dodatkowych wskaźników jakości audycji informacyjnych liczony jest według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A). Indeks ten jest według standardów polskich (współtwórcą tego standardu jest prof. Walery Pisarek) liczony według wzoru:

$FOG-PL(A) = 0,4 * (\text{średnia liczba słów w zdaniu} + 100 * \text{stosunek liczby słów trudnych do wszystkich słów})$, gdzie A oznacza analizowaną próbę tekstu. Wyższy indeks FOG oznacza większą mglistość tekstu, do którego pełnej czytelności potrzebne jest odpowiednio wyższe wykształcenie. Przykładowo, poziom 6 tekstu oznacza przystępność na poziomie absolwenta szkoły podstawowej, poziom 12 wymaga wykształcenia na poziomie szkoły średniej.

Wykonawcy analizy opracowali także całościowy współczynnik procentowy obiektywizmu audycji $WOI(A)$, liczony według algorytmu, będącego sumą ważoną zakodowanych wskaźników mnożonych przez przypisane im wagi.

$WOI(A) = \sum_{j=1}^n w_j * S_j(A)$, gdzie $WOI(A)$ – oznacza wskaźnik obiektywizmu audycji A, $S_j(A)$ - oznacza wartość surową wskaźnika j dla audycji A, w_j – oznacza wagę wskaźnika j, n – oznacza liczbę wskaźników oceny.

Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni

Każdy z wymienionych w obu powyższych tabelach wskaźników podlegał dalszemu doprecyzowaniu umożliwiającemu uzyskiwanie spójności ocen różnych osób oceniających. Zdefiniowano w ten sposób system kodowania ocen liczbowych (wartości 0, 1 lub 2) w poszczególnych skalach

odpowiadających wyróżnionym wskaźnikom. Dodatkowo wskaźnikom zostały nadane rangi (0,5; 1; 1,5; 2) określające wagę danego czynnika w ocenie całościowej jakości audycji. Poniższe tabele zawierają skrótowe instrukcje kodowania i rangi/wagi wskaźników dla audycji informacyjnych i publicystycznych.

Kodowanie wskaźników jakości audycji informacyjnych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba przekazów w jednym wydaniu;	2=średnio mniej niż 3 minuty na 1 materiał newsowy w serwisie TV a 1 minuta w radiu; 1=mniejsza liczba newsów; 0=skrajnie mała liczba newsów	1
b) Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);	2=pierwszy news na ważny i aktualny temat krajowy (nagle dramatyczne zdarzenie, polityka, gospodarka) lub zagraniczny (dramatyczne zdarzenie), pierwsze cztery newsy (TV) lub dwa (PR) na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 1=pierwszy news na ważny temat	2

	zagraniczny, pierwsze cztery newsy na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 0=else	
c) Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;	2=informacje zróżnicowane geograficznie i politycznie; 1=zróżnicowanie geograficzne, wyraźna przewaga informacji na temat jednej opcji politycznej; 0=else	1,5
d) Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);	1=prawidłowe proporcje czasowe obecności tematów światowych, krajowych i regionalnych; 0=else	1
e) Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;	2=zachowana równowaga udziału przedstawicieli strony rządzącej i opozycji; 1=przedstawiciele jednej ze stron w nieznacznej przewadze; 0=obecni przedstawiciele wyłącznie jednej partii politycznej	1,5

<p>f) Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;</p>	<p>2=tematy zajmują czas według ważności; 1=nadmiernie rozszerzony jeden z newsów; 0=kilka newsów nadmiernie rozszerzonych lub skróconych</p>	<p>1,5</p>
<p>g) Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;</p>	<p>2=brak materiałów infotainmentowych; 1=jeden materiał o nieznacznym zabarwieniu infotainmentowym w wydaniu weekendowym; 0=obecne materiały infotainmentowe</p>	<p>1</p>
<p>h) Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;</p>	<p>2=jasne zapowiedzi (zajawki) kilku najważniejszych tematów; 1=obecne zapowiedzi ale niepoprawnie lub nieczytelnie sformułowane; 0=brak forszpanu</p>	<p>0,5</p>
<p>i) Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, niefaworyzowanie żadnego z</p>	<p>2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego; 1=neutralność w tonacji, emocjonalność gestów i mimiki lub odwrotnie; 0=nadmierna afirmacja lub negacja</p>	<p>2</p>

<p>przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);</p>	<p>prezentowanych w materiale stanowisk</p>	
<p>j) Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);</p>	<p>2=brak słownictwa nacechowanego; 1=pojedyncze słowa lub zwroty nacechowane w tekstach prowadzącego; 0=nadmierna obecność słów nacechowanych</p>	2
<p>k) Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;</p>	<p>2=w pełni respektowane oddzielanie informacji od komentarza oraz poprawne przywoływanie wiarygodnych źródeł informacji; 1=oddzielanie informacji od komentarza ale błędy lub braki we wskazaniu źródła informacji albo niewiarygodne źródło informacji; 0=uchybień rażące jednemu lub obu zasadom rzetelnego dziennikarstwa</p>	2

<p>l) Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)</p>	<p>2=więcej niż jeden news w znacznej mierze oparty o własne wiarygodne źródła informacji (setki, wywiady, relacje korespondentów); 1=jeden news z przywołaniem własnego źródła informacji; 0=brak własnych źródeł informacji</p>	<p>1,5</p>
<p>m) Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)</p>	<p>2=doskonała jakość edytorska audycji (dźwięk, obraz, kadrowanie, montaż, obudowa graficzna); 1=wystarczająca jakość edytorska; 0=błędy techniczne</p>	<p>1,5</p>
<p>n) Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)</p>	<p>2=wartość FOG od 7 do 12; 1=wartość FOG od 13 do 15; 0=wartość FOG powyżej 15</p>	<p>1</p>

Kodowanie wskaźników jakości audycji publicystycznych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;	2=optimalna liczba tematów w audycji lub aspektów jednego tematu; 1=poprawna liczba tematów z nadmiernie rozbudowanym jednym z nich; 0=zbyt mała liczba tematów	1
b) Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);	2=zróżnicowanie tematyczne; 1=jeden temat dominujący z wieloma wyraźnie wyróżnionymi aspektami; 0=jeden temat omawiany jednoaspektowo	1
c) Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);	2=proporcje czasu poświęconego na poszczególne tematy (aspekty) właściwie dobrane do ich rangi; 1=nadmierny czas poświęcony jednemu z tematów (aspektów); 0=proporcje czasu na poszczególne tematy (aspekty) zaburzone	1,5
d) Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;	2=pluralizm w doborze uczestników audycji lub uzasadniona charakterem audycji obecność jednego przedstawiciela partii politycznych; 1=uczestnicy	1,5

	lub uczestnik audycji nie jest politykiem (ekspert); 0=nieuzasadniony brak pluralizmu w doborze gości	
e) Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);	1=przedstawienie jednolite; 0=przedstawianie z komentarzem lub złośliwością	2
f) Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;	1=proporcje czasu wypowiedzi rozłożone równomiernie; 0=wyraźna przewaga czasu trwania wypowiedzi jednej z obecnych stron	2
g) Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;	2= pytania o fakty i o opinie, rzeczowe komentarze; 1= zadawanie wyłącznie pytań o opinie; 0= nadmierna aktywność, niepotrzebne komentarze;	2
h) Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;	2= zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego, nieliczne słowa nacechowane; 1= dostrzegalna w głosie życzliwość wobec któregoś z prezentowanych stanowisk; 0=nieuzasadnione	2

	zróżnicowanie tonu i emocjonalności głosu prowadzącego, nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk	
i) Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)	2=bezbłędny język prowadzącego, poprawna wymowa i styl; 1=nieliczne błędy językowe; 0=błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa	1,5
j) Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynniki ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny	2=opanowana kontrola tempa audycji, jej struktury, proporcji czasowych, odniesienia do innych elementów ramówki programu; 1=nieliczne błędy w kontroli kompozycji audycji; 0=brak kompetencji kompozycyjnych, nieumiejętne prowadzenie audycji	1,5
k) Obraz audycji na stronie internetowej stacji.	2=wyczerpujące i szybko zamieszczone informacje o audycji na stronie internetowej nadawcy, czytelny dostęp do tych informacji i do zapisu samej	1

	audycji; 1= obecne informacje o audycji na stronie internetowej, ale niepełne i trudne do znalezienia; 0=brak informacji o audycji na stronie nadawcy	
--	---	--

Rangi (wagi wskaźników) zostały nadane w efekcie badania fokusowego przeprowadzonego z udziałem grupy ekspertów z dziedziny medioznawstwa odpowiedzialnych za kontrolę jakości przeprowadzonego monitoringu. Uzyskane skalowania dwóch zestawów czynników oceny jakości (dla audycji informacyjnych i publicystycznych) dokonane przez ośmioro sędziów kompetentnych poddane zostały analizie zgodności. Zastosowana została metoda liczenia miary zgodności Alfa Krippendorfa. Uzyskany został satysfakcjonujący wynik pozwalający przyjąć nadanie wag czynnikom za uzgodnione. Wynik tego uzgodnienia zawiera się w trzeciej kolumnie powyższych tabel.

Przeprowadzone zostało następnie badanie spójności ocen sędziów kompetentnych w odniesieniu do kilku wybranych audycji pilotażowych (informacyjnych i publicystycznych). Na części z tych audycji dokonano oceny w parach sędziów oceniających, poprzez zastosowanie triangulacji. Wszystkie te testy wykazały zasadniczą spójność kodowania a zatem zgodność sędziów kompetentnych także w tym zakresie.

Algorytm obliczania „współczynnika obiektywizmu” WOI (A) wyrażany był procentowo, przy przyjęciu za 100% maksymalnych możliwych ocen do uzyskania w każdej skali. W celach ilustracyjnych, bardziej niż interpretacyjnych, autorzy badania posłużyli się słowną interpretacją wyniku procentowego, przyjmując, że ocena powyżej 90% może być uznana za „bardzo wysoką”, od 80% do 90% za „wysoką”, od 70% do

80% za „niezbyt wysoką” a poniżej 70% za „niską”. Współczynnik WOI (A), jako wielkość liczbowa, służyła także w określeniu średnich wyników dla poszczególnych prowadzących audycje bądź czytających serwisy informacyjne, a następnie dla poszczególnych audycji osobno i sumarycznie dla obu głównych kategorii audycji.

Badana próba

Jednostką podlegającą analizie jakościowej była pojedyncza audycja, w wypadku audycji informacyjnych zwykle składająca się z szeregu newsów (wydzielonych informacji, w terminologii zleceńodawcy nazywanych „przekazami”). Ze względu na charakter i cel analizy ocenie nie podlegały pojedyncze newsy (elementy składowe audycji informacyjnych) z osobna, zatem wnioski z analizy jakościowej w mniejszym stopniu dotyczą pracy autorów pojedynczych „przekazów” (reporterów, researcherów, operatorów, montażystów), a w większym wydawców i redaktorów audycji i, w stopniu najwyższym, lektorów („anchorów”, gospodarzy programu, czytających). W wypadku audycji publicystycznych ocena jakościowa nie dotyczy zachowania gości, zaproszonych uczestników, skupia się natomiast na pracy gospodarzy audycji i, w mniejszym stopniu, ich redaktorów i wydawców. W badanym tygodniu ze względu na wakacyjną ramówkę stacji nie zostały nadane tego typu audycje publicystyczne.

Opisowa ocena sumaryczna

Poza wieloczynnikową opisową analizą poszczególnych audycji, zawartą w części B raportu, podsumowane zostały uwagi zawarte w tych szczegółowych analizach dotyczące w szczególności:

W wypadku audycji informacyjnych:

Obszaru geograficznego najczęściej obecnego w przekazie informacyjnym nadawcy.

Najczęściej pojawiającej się tematyki i ewentualnych dysproporcji w nadanych tej tematyce rangach (miejsce w audycji, czas poświęcony).

Gatekeepingu – obecności najważniejszych kwestii i ich atrybutów, kolejności ich umieszczenia w serwisie.

Źródła inspiracji newsa i jego aktualności.

Stopnia uramowienia przekazu (jednostronność lub wielostronność przekazu).

Stopnia złożoności poszczególnych newsów (zrozumiałość całości przekazu, logika poszczególnych elementów newsa – setki, voice-over, komentarze z offu, stand-upy, wprowadzenia prowadzącego).

Ogólnej oceny tempa i konstrukcji audycji (liczba newsów, proporcje czasu, dyscyplina w czasie rozpoczęcia i zakończenia, poprawności forszpanów).

Formy przekazu (wiadomość czytana, relacja reporterska, relacja reporterska z setkami, relacja live, materiał archiwalny, felieton filmowy, impresja).

Stopnia samodzielności w przygotowywaniu serwisów informacyjnych (udział materiałów i relacji własnych).

Szerokości źródeł informacji – liczby korespondentów w terenie, liczby korespondentów z kraju i z zagranicy, informacje z mediów społecznościowych.

Bezstronności w prezentowanych opiniach (proporcje udziału ewentualnych stron politycznych, obecność lub brak pozawerbalnych sugestii obrazem lub dźwiękiem, obecność ocen wartościujących w tekstach offu).

Zachowania podstawowych reguł dziennikarstwa informacyjnego (zasada oddzielania komentarza od informacji, poprawne przytaczanie źródeł informacji, prezentacja faktów, ich przyczyn i skutków).

Neutralności w czytaniu wiadomości (pod względem tonu, emocji, tempa).

Poprawności językowej i poziomu przystępności przekazu.

Oprawy graficznej i wizualnej (w wypadku programu telewizyjnego – infografiki, belki, animacje).

Zdarzających się błędów konstrukcyjnych i technicznych.

W wypadku audycji publicystycznych:

Staranności kompozycyjnej prowadzącego lub prowadzących (zapowiedź i prezentacja uczestników, liczba przerw i dopowiedzeń, kontrola tempa i proporcji tematów i pojedynczych wypowiedzi).

Zrównoważonego podziału czasu audycji (pomiędzy uczestników, pomiędzy tematy i ich aspekty).

Neutralności i bezstronności prowadzącego (w doborze tematów, doborze uczestników, w tonie wypowiedzi, obecności emocji).

Poprawności warsztatowej (kompetentne zadawanie pytań, unikanie komentarza, pytanie o fakty i opinie).

Poprawności językowej w zakresie wymowy, formy wypowiedzi, mowy ciała, intonacji).

Obecności zapisu audycji i jej obrazu na stronie internetowej nadawcy.

Wskazane zostały też walory i niedostatki, mocne i słabe strony całości programu w realizacji zadań ustawowych i planów programowych.

D. Opisowa ocena jakości programu

Walory i mocne strony

- Audycje zróżnicowane gatunkowo.
- Interesujące i wartościowe filmy dokumentalne i serie dokumentalne z cykli: Czy świat oszalał, Świat bez tajemnic, Świat bez fikcji mają bardzo ciekawą i aktualną tematykę
- Obecność w programie stacji audycji interwencyjnej angażującej widzów: Magazyn Ekspresu Reporterów. Możliwość kontaktu z redakcją i przedstawienia tematu później poruszanego na antenie.
- Dobrze pod względem gatunkowym i warsztatowym przygotowane reportaże interwencyjne w Magazynie Ekspresu Reporterów
- Wprowadzenie do ramówki audycji publicystycznej komentującej bieżące sprawy („Południk Wildsteina”)
- Wartościowe audycje publicystyczne i reportaże poruszające aktualne problemy jak również audycje historyczne
- W emitowanym programie znalazły się ciekawe audycje popularno-naukowe poszerzające wiedzę odbiorcy
- Obecność popularnych i interesujących dla odbiorcy audycji o tematyce podróżniczej, kulturalnej i kulinarnej. Audycje wartościowe w poruszanych kwestiach jak i interesujące pod względem formy realizacji.
- Obecne w planie programowym jak i w badanym tygodniu wartościowe audycje odpowiadające potrzebom religijnym odbiorców. Audycje zarówno katolickie jak i ekumeniczne
- Obecność popularnych i lubianych przez widzów seriali polskich – *M jak Miłość, Na dobre i na złe*

- Emisja interesujących dla widza materiałów zakulisowych (kulisy powstania seriali, audycji rozrywkowych, audycji wiedzy).
- Premiery seriali z różnych krajów: z Polski, USA, Turcji czy Francji
- Bardzo dużo propozycji z polskiej sceny kabaretowej wpisujących się w założenia kategorii rozrywka
- W ramówce znajdują się retransmisje i transmisje ważnych wydarzeń kulturalnych
- Dynamiczne i kompetentnie prowadzone audycje sportowe oraz transmisje z ważnych wydarzeń sportowych – Zawody lekkoatletyczne.
- Możliwość obejrzenia audycji w Internecie

Niedostatki i słabe strony

- W audycjach informacyjnych często łamana jest zasada oddzielania informacji od komentarza.
- Prowadzący audycje informacyjne używają słów i wyrażeń nacechowanych emocjonalnie.
- Brak w planie programowym i w emitowanym tygodniu audycji przedstawiających stanowiska partii politycznych, organizacji związków zawodowych i związków pracodawców w węzłowych sprawach publicznych
- Przesunięcie czasowe względem ramówki zwłaszcza w porannych pasmach
- Uboga i mało oryginalna oferta filmów fabularnych. Brak filmów premierowych. Powtórki filmów z lat poprzednich.

- Niższy niż założony w planie programowym udział treści kulturalnych
- Premiery ciekawych audycji dokumentalnych (z cykli: Czy świat oszalał, Świat bez tajemnic, Świat bez fikcji) emitowane są o bardzo późnej porze (ok. godziny 23.00)
- Poranna audycja Pytanie na śniadanie przerywana reklamami
- Bardzo częsta emisja (między godziną 19:00 a 21:00) kulis i relacji z planu audycji Kocham Cię, Polsko!
- Wyraźnie więcej bloków reklamowych w paśmie między 18.00 a 19.00 niż w pozostałym czasie
- Długie bloki reklamowe (nawet 6-minutowe)

Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia

Audycje informacyjne

UWAGI OGÓLNE:

Uśredniony poziom obiektywizmu dla audycji informacyjnych to 76,33% - wynik znacznie obniżony. Bardzo niski poziom obiektywizmu materiałów politycznych rzutuje na ocenę całościowej kategorii. Mimo, że newsy o tematyce społecznej, międzynarodowej, regionalnej realizowane są w większości poprawnie, przez łamanie zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia w newsach politycznych ocena ogólna jest niska. Łamana jest zasada oddzielania informacji od komentarza. Dobór i ranga informacji, sposób ich przedstawiania, zróżnicowanie pod względem geograficznym, tematycznym oraz zróżnicowanie pod względem opcji politycznej naruszają zasady pluralizmu i wyważenia. W materiałach o tematyce politycznej dominuje strona rządowa.

PANORAMA, PANORAMA KRAJ, PANORAMA FLESZ

Walory i mocne strony

- Informacje zróżnicowane geograficzne (newsy z kraju, z regionu i ze świata)
- Zachowane proporcje w doborze tematów krajowych, światowych i regionalnych.
- Wysoki poziom informacji zagranicznych, obecny w każdym wydaniu skrót najważniejszych informacji zagranicznych w formie flasha
- Treści regionalne prezentowane zarówno w głównym wydaniu jak i w wydaniu Panorama Kraj
- Informacje aktualne oraz kontynuacje tematów, w których zdarzyło się coś nowego.
- Zdecydowana przewaga informacji własnych (duża liczba korespondentów krajowych i regionalnych).
- W większości poprawna liczba newsów
- Wprowadzenie prowadzącego oraz tekst lektorski jasny i zrozumiały.
- Mimika twarzy prowadzących naturalna. Jednolita tonacja głosu. Dobra dykcja.
- Źródła informacji szerokie (duża liczba korespondentów w terenie, oraz za granicą, informacje z portali oraz mediów społecznościowych).
- Tempo audycji dobre, chociaż zdarzają się za bardzo wydłużone newsy.

- Dyscyplina w czasie rozpoczęcia i zakończenia audycji zachowana.
- Większość relacji reporterskich z setkami. Wykorzystywanie materiałów archiwalnych, nagrań obcych z podaniem źródła, cytatów, nagrań audio i innych.
- Język poprawny i poziom przystępności przekazów w normie.
- Jakość techniczna całej audycji, w tym materiałów reporterskich jest na wystarczającym poziomie.
- Oprawa graficzna i wizualna audycji atrakcyjna. Często wykorzystywano grafiki multimedialne.

Niedostatki i słabe strony

- Przewaga jednej opcji politycznej w prezentowanych wypowiedziach – partii rządzącej. W analizowanym tygodniu w głównym wydaniu Panoramy wyemitowano 63 wypowiedzi przedstawicieli partii rządzącej i 24 wypowiedzi przedstawicieli opozycji
- W czytanych przez prowadzących oraz lektora tekstach pojawiają się słowa i wyrażenia nacechowane, takie jak np. *brutalnie, bezwzględnie, skandaliczne, bulwersujące wybryki, opieszały, bezkonkurencyjne, szokujące, dramatyczne, fala hejtu, sympatyzujący dziennikarze, gwałtownie, rekordowo, kuriozum, drwiny, absurd, wyjątkowo łagodnie, uwaga!, porażka, smutne, porażające, szyderstwo, złodziej w czarnej todze, zaszczuć, co istotne, rzekomo, zainkasował, zdecydowanie, ostro.*
- Brak podawania źródeł materiałów zagranicznych
- Selekcja informacji oraz kolejność ich nadawania budzi spore wątpliwości. Kilukrotnie zaburza kolejność prezentowania informacji

- Informacje polityczne i gospodarcze zbyt jednostronne. Brak podejścia krytycznego do prezentowanych treści np. materiał o „planie Morawieckiego” pozbawiony jakiegokolwiek głosu drugiej strony
- Przewaga setek i wypowiedzi dziennikarzy oraz publicystów kojarzonych z opcją rządzącą czy prawicą („wSieci”, wpolityce.pl, Gazeta Polska Codziennie).
- Powtarzające się nazwiska ekspertów i publicystów w setkach
- Łamanie zasady oddzielania informacji od komentarzy i opinii. Komentarze i oceny były zawarte zarówno w zapowiedziach czytanych przez prowadzących, jak i offach / tekście czytany przez lektora w trakcie relacji filmowej. Niektóre materiały w całości można zakwalifikować jako felietony filmowe (publicystyka).
- Używanie w białych i offach zwrotów opiniujących i komentujących przekazywane informacje takich jak np.: „pewnie stąd te ciepłe słowa”, „widać zadziwiającą opieszałość”, „to zdecydowanie nie manewry obronne”, „ma powody do zadowolenia”, „wpada w czarną dziurę”, w końcu można będzie odetchnąć z ulgą”, „słaby wynik”, „nieoczekiwanie”, „duży krok został zrobiony”, „zjawisko smutne i porażające”, „przekroczyły wszelkie cywilizowane granice”, „jednak polityczny spektakl trwa”, „za sprawą rządu grupa zyskuje”, „do tej gry dołącza R.Petru”, „materiały niezwykle istotne”, „bardzo ciężkie chwile”,
- Powtarzanie tych samych tematów w delikatnie zmienionej formie: materiał o hejcie w Internecie, krytyczne tweety opozycji cytowane były wielokrotnie w różne dni
- Prezentowanie tych samych wypowiedzi i setek w różnych materiałach

- Błędy techniczne, częste montowanie dwóch setek na tę samą stronę
- Brak klasycznego forszpanu w głównym wydaniu Panoramy – pojawiają się kilkukrotnie w wydaniu zapowiedzi kolejnych tematów, jednak pierwsza nie jest na początku wydania.
- Niepotrzebne akcentowanie i modulacja głosu w offach i zapowiedziach
- Wydanie Panorama Kraj sugeruje newsy tylko krajowe, tymczasem pojawiają się również materiały zagraniczne
- Nadmiernie wydłużone niektóre informacje. 11 lutego 2017 nadano aż 3 materiały poświęcone wypadkowi premier Beaty Szydło (1,2,3) których łączny czas wyniósł aż 00:11:30. To niemal połowa całej audycji. Ostatni z trzech materiałów dotyczący „hejtu w Internecie” po wypadku był bardziej felietonem niż materiałem informacyjnym.
- Niektóre zapowiedzi materiałów w całości mają charakter nacechowany emocjonalnie lub sugerujący – „Niewiarygodny świadek wypadku z udziałem premier”.
- Brak rzetelnej i pełnej informacji na temat planowanych reform. W badanym tygodniu kilka razy pojawiły się materiały o sędziach przyłapanych na kradzieżach w sklepie, które kończyły się informacją o planowanej reformie sądownictwa. Nie wytłumaczono jednak, na czym ta reforma ma polegać i jakie są jej założenia.

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji:

Nazwa audycji	Kategoria	Średnia ocen

Panorama	Informacja	66,85%
Panorama Kraj	Informacja	74,10%
Panorama Flesz	Informacja	78,47%
Miniaudycja: dzień w Twoim regionie	Informacja	85,90%

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według prowadzących audycje informacyjne:

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocen
Karol Gnat	Informacja	Panorama	65,39%
Tomasz Wolny	Informacja	Panorama	65,38%
Marta Kielczyk	Informacja	Panorama	75,64%
Joanna Bukowska - Kasprzak	Informacja	Panorama Kraj i Panorama Flesz	75,65%
Marta Budzyńska -	Informacja	Panorama Kraj i Panorama Flesz	75,96%

Giersz			
Adam Krzykowski	Informacja	Panorama Flesz	80,13%

Audycje publicystyczne

UWAGI OGÓLNE

W planie programowym TVP2 jedyna audycja publicystyczna, mająca konwencję prowadzącego, zapraszanych gości, rozmów i materiałów emitowanych to Magazyn Ekspresu Reporterów. Dodatkowo nadawana jest nowa audycja (nieobecna w planie programowym) – Południk Wildsteina. Pozostałe elementy publicystyczne to cykle dokumentalne i reportaże. Audycje publicystyczne są na wysokim poziomie. Uśredniony poziom obiektywizmu dla audycji publicystycznych (Magazynu Ekspresu Reporterów i Południk Wildsteina) to 85%.

MAGAZYN EKSPRESU REPORTERÓW

Walory i mocne strony

- Audycja ma dobre tempo i konstrukcję. Audycja zbudowana z kilku modułów, które sprawiają, że jest ciekawa i niemonotonna. Są to: forszpan, wprowadzenia prowadzącego, reportaże filmowe, wypowiedzi ekspertów oraz/lub rozmowa prowadzącego z gośćmi w studiu, podsumowanie prowadzącego.
- Porusza tematy trudne, kontrowersyjne, problemowe – głównie reportaże interwencyjne.

- Ujawnia nadużycia i przypadki łamania prawa.
- Większość reportaży jest sprawnie zrealizowany. Bez zarzutu od strony technicznej – zdjęciowo-montażowej.
- Prawidłowy dobór setkowiczów w reportażach
- Audycja prowadzona na żywo
- Sposób przedstawienia uczestników neutralny.
- Zachowane proporcje czasowe wypowiedzi uczestników.
- Język i styl prowadzącego poprawny. Jasny i rzeczowy.
- Prowadzący angażuje się w rozmowę z gośćmi. Zadaje konkretne i rzeczowe pytania, ale też wyraża własne opinie.
- Zaproszenie widzów do kontaktu telefonicznego
- Mimo braku osobnej strony, zakładka jest bardzo rozbudowana, gdzie oprócz odcinków i materiałów wideo znajdują się odniesienia do tematów (aktualności), kontakt do audycji oraz zakładki takie jak „wizowie pomagają” czy „forum”, gdzie można znaleźć dyskusję na tematy poruszane w audycji oraz kontakty do prezentowanych w audycji instytucji, lub osób potrzebujących pomocy.

Niedostatki i słabe strony

- Bardzo emocjonalne zapowiedzi prowadzącego, momentami ton sensacyjny
- Prowadzący w trakcie rozmowy często przyznaje rację gościowi, wyraża swoje zdanie
- W pierwszy materiale reporterskim w offie pojawia się błąd językowy „na dzień dzisiejszy”.

- Prowadzący używa słów mocno nacechowanych, wyrażających opinię takich jak: mocne słowa, zmiażdżona, obywatel nie ma szans, małe, polskie piekło.

POŁUDNIK WILDSTEINA

Walory i mocne strony

- Prowadzący przedstawia temat problemowo i wieloaspektowo oraz szuka odpowiedzi na postawione pytania u ekspertów.
- Dobry dobór rozmówców / ekspertów.
- Sposób przedstawienia uczestników neutralny.
- Zachowane proporcje czasowe wypowiedzi uczestników.
- Język i styl prowadzącego poprawny. Jasny i rzeczowy.
- Zachowanie prowadzącego właściwe. Spokojny ton wypowiedzi.
- Audycja obecna na stronie internetowej nadawcy.
- W trakcie audycji przez cały czas wyświetlone jest logo Twittera z hasztagiem #Poludnik oraz regularnie prezentowane są tweety do tematów publikowane przez widzów na tym portalu społecznościowym.

Niedostatki i słabe strony

- Prowadzący używa pojedynczych słów i zwrotów nacechowanych oraz wyrażień potocznych (np.: „cwany chłop, który diabła oszuka”).
- Kilkakrotne potknięcia, zająknięcia podczas rozmowy z gośćmi.
- Prowadzący daje sobie niekiedy narzucić tempo rozmowy, kiedy jego własne wprowadzenie do kolejnej tematyki przerywa gość i skutecznie przejmuje inicjatywę.

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według audycji i prowadzącego:

Michał Olszański	Publicystyka	Magazyn ekspresu reporterów	81,67%
Bronisław Wildstein	Publicystyka	Południk Wildsteina	88,33%

Podsumowanie:

Średnie ocen (współczynnik obiektywizmu) według kategorii:

Nazwa kategorii	Średnia ocen
Informacja	76,33%
Publicystyka	85,00%

Wyniki liczbowe procentowych współczynników z powyższych tabel odzwierciedlają ogólny umiarkowany wynik analizy jakościowej realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia audycji składających się na program Telewizji Polskiej S.A. TVP2 w badanym tygodniu